

Kristietības ietekme uz partnerattiecībām un homofobija

Lidija Rozentāle

Rīgas Stradiņa universitāte, Juridiskā fakultāte, Latvija

Ievads. Homoseksualitāte kā identitāte Rietumu kultūrā tiek skatīta salīdzinoši nesēn. Mišels Fuko grāmatā “Seksualitātes vēsture” izvirza hipotēzi, ka “homoseksuālists” kā cilvēka tips vai “suga” ir radīts diskursīvi un diezgan nesēn – tikai 19. gadsimtā [2]. Ja agrākajos laikos uzmanība tika pievērsta cilvēka darbībai kā tādai, proti, viendzimuma dzimumsakariem, tad mūsdienās tiek spriests par indivīda seksuālo būtību. A. Auziņa norāda, ka vārds “homofobija” pirmo reizi tika lietots 1972. gadā Džordža Veinberga grāmatā “Society and the Healthy Homosexual” [3] un burtiski ar to apzīmēja šausminošas bailes nonākt tuvā saskarsmē ar homoseksuālu indivīdu, taču šis vārds tiek attiecināts uz veselu kopumu daudz senāku parādību, kurām raksturīga noliedzoša attieksme un vardarbīgas izpausmes pret jebko, kas saistīts ar homoseksuālo. Parasti tiek pieņemts, ka homofobisku izturēšanos ir veicinājusi kristīgā Baznīca [1].

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mērķis ir radīt aptverošu ieskatu partnerattiecību tiesību institūta būtībā, izmantojot analīzes, vēsturisko un salīdzinošās pētniecības metodes.

Rezultāti. Viendzimuma laulību institūts joprojām ir pretrunā ar kristietības dogmatiku un tradīcijām. Ukrainas Grieķu katoļu baznīcas Svētā sinode, piemēram, pauž uzskatu, ka tas būs vēl viens trieciens ģimenes institūtam un demogrāfijai, kas novedīs līdz nācīgas genocīdam [6]. Viendzimuma laulību noliegšana ir raksturīga valstīs, kur dominē reliģija. Pareizticīgo baznīcas attieksmi pret “civili laulību” ļoti skaidri izteica Maskavas un visas Krievijas Patriarhs Aleksijs II: “Liela problēma ir masveida kopdzīves izplatīšanās bez laulības un tādējādi bez jebkādas atbildības vienam pret otru, pret bērniem, kuru dzimšana parasti nav gaidāma, un gandrīz nekad tāda “laulība” nav spēcīga.” [5]

Līdzīgs uzskats tiek pausts arī citās reliģiskajās konfesijās. Anglokatoļi, tāpat kā citi klasiski tradicionālie kristieši, šādas pseidolaulības neatzīst. Citviet “salaulāti” viendzimuma pāri netiek uzņemti anglokatoļu draudzēs, kā arī šīs personas nevar kalpot anglokatoļu baznīcas amatos. Apmeklēt dievkalpojumus viņiem nav liegts, un priesteris šādas personas var pieņemt uz grēksūdzi vai pastorālām pārrunām, taču pie citiem sakramentiem šīs personas nepielaiž, kamēr netiek nožēlota un izbeigta dzīve grēkā [4]. Baznīca pauž nostāju, ka Dievs neatraida grēcinieku, taču nepieņem grēku.

Secinājumi. Latvijas valsts nostāju attiecībā uz neregistrēto partnerattiecību subjektu dzimuma kritērijiem nosaka un ietekmē sabiedrībā pastāvošā attieksme, t. i., aizspriedumi un stereotipi par viendzimuma attiecībām, kā arī attieksme pret pretēja dzimuma ārulaulības attiecībām, kuru primāro ietekmi nosaka reliģiskā piederība un paražas. Reliģiskie uzskati ir kategoriskāki pret partnerattiecību legalizēšanu nekā tiesiskie un politiskie uzskati.

Literatūra

1. Auziņa, A. Geji un kristietība. *Satori*. 2012. Iegūts no: http://satori.lv/raksts/4457/Anna_Auzina/Geji_un_kristietiba#_ftn1 (sk. 31.07.2015.).
2. Fuko, M. *Seksualitātes vēsture*. 1. sēj., Zinātgrība. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000.
3. Homophobia. *An Encyclopedia of gay, lesbian, bisexual, transgender, and queer culture*. Iegūts no: <http://www.glbtc.com/social-sciences/homophobia.html> (sk. 31.07.2015.).
4. Laulības sakraments. *Anglokatoļi Latvijā*. Iegūts no: <http://www.amen.lv/AKB%20SAKR%20LAULIBA.pdf> (sk. 15.11.2013.).
5. Priesteris Dionisijs Svečņikovs par “civillaulību”. *Biblos*. Iegūts no: http://biblos.lv/par_civillaulibu.html (sk. 15.11.2013.).
6. Sheikis, S. Invasion of LGBT lecture. 2014, 54. slaidis. *Dzimta*. Iegūts no: www.rod.lv/presentations/sodomia_lv/sodomia_lv.ppt (sk. 15.07.2015.).